

Uitreiking Aletta Jacobs Prijs, 6 maart 2020, Academiegebouw, Aula
Openingswoord door Cisca Wijmenga, Rector Magnificus

Geachte mevrouw Khadija Arib, familie en vrienden,
Leden van de Tweede Kamer,
Leden van het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen,
Leden van de Raad van Toezicht van de Rijksuniversiteit Groningen,
Laureaten van de Aletta Jacobsprijs,
Sprekers van vandaag,
Staf en studenten van de Rijksuniversiteit Groningen En
alle overige gasten,

Ik heet u allen hartelijk welkom in de Aula van het Academiegebouw voor de uitreiking van de Aletta Jacobsprijs tweeduizendtweintig van de Rijksuniversiteit Groningen aan mevrouw drs. Khadija Arib, voorzitter van de Tweede Kamer. In de uitnodiging kon u lezen dat zij de prijs krijgt vanwege haar niet- aflatende strijd voor de positie van met name Marokkaanse vrouwen in Nederland, haar inspirerende voorbeeldrol als eerste vrouwelijke Kamervoorzitter met een migratieachtergrond, en voor de wijze waarop zij het vieren van 100 jaar kiesrecht heeft weten te markeren als een viering van het algemeen kiesrecht, voor mannen én vrouwen in Nederland.

De Rijksuniversiteit Groningen reikt sinds 1990 om de twee jaar de Aletta Jacobs Prijs uit aan een vrouw met een academische opleiding, die zich nationaal of internationaal verdienstelijk heeft gemaakt op het terrein van emancipatie. Recente laureaten zijn onder andere Els Borst-Eilers, Noeleen Heyzer, Petra Stienen en Lilianne Ploumen.

De prijs wordt uitgereikt door de rector magnificus van deze universiteit. En dat waren altijd heren totdat ik na 405 jaar vorig jaar de eerste vrouwelijke rector werd. Een mijlpaal in onze academische geschiedenis. Of moet ik zeggen, een wonder..? Want dat we er nog niet zijn op het gebied van gelijkwaardigheid bij de Rijksuniversiteit Groningen, moge duidelijk zijn. Ruim 52% van onze studenten is vrouw, en het percentage vrouwen in de positie vlak onder die van hoogleraar, namelijk Universitair Hoofddocent, is nu 37%. Desondanks gaan we het streefcijfer van 27% vrouwelijke hoogleraren aan het einde van dit jaar niet halen.

Ondanks diverse inspanningen, zoals het instellen van ons gelauwerde Rosalind Franklin Fellowship Programma – komen we op een schamele 23% uit eind dit jaar en daarmee bungelt de Rijksuniversiteit Groningen onderaan de lijst van de brede klassieke universiteiten. Er moet dus een tandje bij. Zeg maar gerust: een tand. En ik zie dat als mijn taak.

Ik ben daarom ontzettend blij dat ik vandaag bekend kan maken dat het College van

Bestuur een stimuleringsfonds creëert voor het instellen van vijftien nieuwe leerstoelen, exclusief bedoeld voor vrouwelijke Universitair Hoofddocenten. We hebben ze genoemd naar het boegbeeld van de Rijksuniversiteit Groningen: Aletta Jacobs. De 15 Aletta Jacobsleerstoelen verdelen we over alle elf faculteiten en worden nog dit jaar ingevuld.

Hiermee krijgen we er ook vijftien extra rolmodellen bij voor de huidige vrouwelijke studenten. Hopelijk inspireert dit hen om te kiezen voor een wetenschappelijke carrière.

Dit is meteen een klein bruggetje naar de eerste spreker van deze Aletta Jacobsprijs-uitreiking: schrijfster en journalist Nausicaa Marbe. Zij neemt ons straks mee in de evenwichtskunst van onze laureate Khadija Arib, als pionierend rolmodel in een lastige samenleving.

Daarna is het spreekgestoelte aan Marjo Buitelaar, hoogleraar hedendaagse islam aan deze universiteit. Marjo zal het onderwerp van de meervoudige emancipatie van dochters van gastarbeiders bespreken.

Vervolgens is er muziek van Roos Blufpand, begeleid door Mijke Breepoel, waarna we overgaan tot de daadwerkelijk uitreiking van de Aletta Jacobsprijs tweeduizendtweintig.